

FILOSOFIA	EBALUAZIOA	1.Batxilergoa	6.75
Data:	Izen-Abizenak: <i>Gabea Mendon</i>		

1.BLOKEA: EDUKIAK

1.-Kant eta Descartes filosofiaren historiako bi pentsalari garrantzitsu izan ziren. Aukeratu ezazu A edo B aukeretako bat eta osatu.

A aukera: Azaldu Kant-en 3 ideia esanguratsu eta jarri bakoitzeko adibide praktiko bat (2 puntu).

B aukera: Azaldu Descartes-en 3 ideia esanguratsu eta jarri bakoitzeko adibide praktiko bat (2 puntu).

(2)

2.- Nola ezagutzen dugu? Gizakiak errealitatea ezagutzeko baliabide ezberdinak ditu. Aipatu horietako bi eta eman adibide bana (2 puntu).

percepcion
kognizio
Esperientzia

(0.5)

3.-John Locke: Filosofiaren historiako zein garaietan kokatzen da?

Azaldu bere ideietako bat eta hobeto azaltzeko adibide bat eman (1 puntu).

~~Eratarria~~ Filosofia Modernoaren garaia

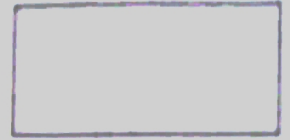
2.BLOKEA: DISERTAZIOA

[Autobus geltokian zaude eta **Agustin** bere bi alabekin hitz egiten ari da, dirudienez, amonaren etxera eramango dituen autobusaren zain. Bapatean elkarrizketa zena, eztabaida bilakatzen da. Bi nesketako batek zioen, alienak existitzen zirela Iker Giménezek esan zuelako bart gaueko programan. Besteak, ordea, ezetz, alienak ez zirela existitzen Jainkoak ez lukeelako inoiz sortuko halakorik. Beraz, Jainkoa bai, Jainkoa ez, alienak bai, alienak ez gora eta behera,

Agustinek zera esan zuen: nahikoa da eztabaida arraro honekin, ez dago egia zihurrik; zure ustez egia dena, beste batentzat gezurra izan daiteke. Oraingoz nik erabakitzen dut zer den egia, zer dagoen ongi eta zer gaizki, eta garbitu segituan zuen gelan margotu duzuen "Sapere Aude" dioen grafitia.

Honen ondoren, zure buruari bueltaka ibili zara; benetan gertatu da alienen eta Jainkoaren inguruko eztabaida? Sapere aude? Nire irudimena izan da? Hala, ezagutza zihurtzat har dezaket gertatutakoa? Gaur lehenbailehen sartuko naiz ohera].

Gertaera hau abiapuntutzat hartuta, idatz ezazu disertazio bat. Gogoratu, 3 lotura filosofiko egitea behar beharrezkoa da eta klasean ikusitako egiturari jarraitu behar zaio. (5 puntu)

Dissertacion

eraz Gorka Arredondo

eraz Filosofia

kanpala Pala 1

Autobusko etabanda erazun ondoren, Agustín esan daioari buruz zenbat galdere sartu zaizkireta hauek filosofiaren orlo ezberdinetan eraman ditzazkegu.

¿ Jainkoa erabili dezakegu beste gauzaren kausantate gisa ?

Neska ezagutza mota ezberdinak dituzte, baina ez erazundakoa sinetsi eta egiztat hartu du, beste sistematinakoa izen da, eta Jainkoan oinarritu da, baina ez du jakintza erlijiosoa ondo aplikatu, ez du elako arrazoiak emendurik izan eta bere uiterko "egia" fedearen bairu ez da.

¿ Existitzen al dira ?

Beste siogirik gabe baitez esan dezakegu, platon eta aristotelesen ideetatik abiatuz, mundu gisakoan dauden existitu daitezke ala ez, baina neskek alienaren ideea tti puzten dute (Idearen munduan) Honak alienaren existentzia bermatzen du, baina errealitate gisakoan egon ez daudenez, irudimenaren menpekoan dira.

¿ Egia erlatiboa :

Sogisten orubera (lehenengo siologo puzte sinetarak, ezagutak eta hizkera zabaltzen zutenak), hau ez dago egia absolutorik (Escepticismo) eta bidaiatzearen ondorioz, egia bakar eta zuzenaren ideea deuseztatzen dute, hau argi ikusten da " ez dago egia zihurik; zuzen uiter egia dena, beste batentzat gezurra izan daiteke "

Hau excepcionismoaz gain relativismoa eraman du. Tokiar eta oituren arabera, boki batzuentzat gainkoak diren alienen existentzia zerbaiz blasfemia izan daiteke, baina historian zehar kultura asko, ~~e~~ ^gainkoak ez ziren "Alienen" ideia baretatu dute. ~~e~~ ^e Eztaba da ezberdina izango zen Agustinen alabaren bat Azteka izango bailitz adibidez.

"Sapere aude" kentzea? ^{garantziak} ~~garantziak~~ ^{kont} ~~kont~~ ^{patzer}

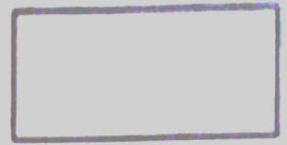
Hemen Agustinak esaten duena, alabentzat errepressoa da, "Sapere aude": Auzo \$ zatez pentsatzera esan nahi du, eta hau kentzea, haren pentsamendu kritiko eta imaginatiboa zapaltzea dakartzu eta elikat erdaroan, elizak kanpoko pentsamendueti egindako errepressoarenekin aldarrikatu daitezke.

Eztaba da gertatu al da?

Agian baina niretzat hau frogagarria da, arrazoiaren bidez ezin dudalako frogatu eta ez nintzen autobus geltokian egon hori egiaztatzeko.

Alienak existitzen al dira?

Nire ustez, egia erlatibo aintzak dauka baina egia objektibo eta zehatza, egia ulbertsala da eta hau, egia erlatibo guztuekin bat datorren egia da. Ezin dut nesken ideiekin bat datorren egirik asmatu baina alienen existitzen direla USTE dut.

1) René Descartes, egiaren izena Carne Arundan
 arloan ikertu zuen filosofoa Descartes Filo Arundan 1596
 zen eta mugimendu data 1641 24/11/29
 arrazionalismoa garatu zuen.

• Arrazionalismo sistematikoa:

egitza hauen dugun guztia deusestratu behar dela
 dio, arrazoiaren erabiltearen egia lortzeko modu
 bakarra ~~bat~~ dela zoon.

Adib: gila berri batean zaudela era
 objektu arraro bat irratit bat dela
 esaten esan dezute, hoi jakiteko modu
 bakarra, ingurumenari erreparaturik
 konklusioak ateratzea.

• Dualitatea:

Descartes arabera bi gorputz bereizten dira,

Adib:

• mentalki gauzak egiten
 gorputzaren ingizatean
 eragina du.

• Gorputza gurekin hitz
 egiteko gai da ematen
 bidez eta hau beste
 gorputz batetik antzematen dugu. ~~hitz egiteko~~

Gorputz grisikoa: ginitoa, aldakorra, ahula...

eta Arima: amagabea, ez aldakorra...

bi hauek oso ezberdinak izan arren,

elkarrekintza bat osatzen dute,

eta honi dualitatea esaten zaio.

• "Cogito Ergo Sum": Arrazionalismoaren abiatur,
 dena zalantzen jartzen badugu, gauzak
 zalantzen jartzen dituen zerbaite egon
 behar da, beraz: "Cogito (pienso), Ergo Sum (luego existo)

Adibidez: Demagun bizitza simulazio baten
 antzekoa dela, gu geu hau frogatu edo
 zalantzan jartzeko gaitasuna izatea
 gure existentzia bermatzeaz gain,
 zalantzen jarri ezin den gauza bakarra
 da.

2. NOLA EZAGUTZEN DUGU ?

Ezagutza mota asko daude, filosofikoa, mitikoa, erlijiosoa... Baina hauek loitzeko bi modu nagusi daude, esperientzia edo irudimenez izan daitezkeena.

05 Irudimena: esan dizkiguten gauzak, ikusi ditugunak bideoetan edo irakurritakoak, frogatu ezin ditugun gauzak dira baina ezagutza ere dira. Inmuntel kant ekin lotuz, hau, A priori ezagutzen dugua da eta honen barne, Arrazoiaren bidez lotutako ezagutza hartzen da.

0 Esperientzia: Ezagutza mota hau, kontekikoa, A posteriori da, zerbait biez ondoren ezagutzen dugua delako.

Hau: loitzeko, zentzumeneren bidez lotu dezakegu: ikusiz, ukizuz edo sentituz. Ezagutza mota hau, empirikoa da eta erlatibismoaren mende, pertsona bakoitzak errealitate berdina ez duela ikusirik dituelako.

Irudimena, orokortzea, arrazoiaren, perzeptzioa.

3. John Locke:

^{modern}
Filosofia garai berriko filosofo garritatu svenetakoa izan zen eta bere pentsamendua, filosofian garapenak ekarri izen ditu, gaur egungo pentsamendua eragin nabaria du.